

**Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет дошкільної та корекційної освіти**

Бевзюк М.С., Білан В.А., Голуб Н.П.

**СПЕЦІАЛЬНІ МЕТОДИКИ
КОРЕКЦІЙНОЇ ОСВІТИ
у питаннях і відповідях**

Навчальний посібник

Умань – 2015

*Рекомендовано до друку Інститутом розвитку дитини
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 3 від 18 лютого 2015 року.)*

Рецензенти:

Демченко І.І. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри корекційної педагогіки та психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Попиченко С.С. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної педагогіки та психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Бевзюк М.С., Білан В.А., Голуб Н.П.

Спеціальні методики корекційної освіти у питаннях і відповідях:
навчальний посібник / укл. М.С. Бевзюк, В.А. Білан, Н.П. Голуб – Умань :
АЛМІ – 2015 р. – 76 с.

Навчальний посібник стане у пригоді як студентам факультету дошкільної та корекційної освіти так і логопедам, корекційним педагогам, а також медичним працівникам, які працюють з дітьми із мовленнєвими порушеннями.

© Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини 2015 р.

Зміст

<i>Перелік умовних скорочень .....</i>	<i>6</i>
<i>Розділ I. Спеціальна методика «Я і Україна» .....</i>	<i>7</i>
<i>Питання 1</i> Методи наукового дослідження у природознавстві.....	<i>7</i>
<i>Питання 2</i> Зв'язок спецметодики природознавства з іншими науковими дисциплінами.	<i>7</i>
<i>Питання 3</i> Охарактеризуйте принцип доступності при викладанні курсу „Я і Україна”	<i>8</i>
<i>Питання 4</i> Спецметодика викладання природознавства – педагогічна наука, її предмет і завдання.....	<i>9</i>
<i>Питання 5</i> Дидактичні особливості методики викладання природознавства.....	<i>10</i>
<i>Питання 6</i> Самостійна робота у структурі уроку-екскурсії.	<i>10</i>
<i>Питання 7</i> Демонстрування дослідів на уроках курсу “Я і Україна”.....	<i>11</i>
<i>Питання 8</i> Специфічні принципи вивчення природознавства.	<i>12</i>
<i>Питання 9</i> Охарактеризуйте принцип науковості при викладанні курсу „Я і Україна”.....	<i>13</i>
<i>Питання 10</i> Предметний урок, його значення і структура.....	<i>14</i>
<i>Питання 11</i> Охарактеризуйте принцип наочності при викладанні курсу „Я і Україна”.....	<i>15</i>
<i>Питання 12</i> Охарактеризуйте принципи систематичності й послідовності при викладанні курсу „Я і Україна”.....	<i>16</i>
<i>Питання 13</i> Словесні методи навчання та їх характеристика.....	<i>17</i>
<i>Питання 14</i> Вимоги до сучасного уроку.....	<i>18</i>
<i>Питання 15</i> Комбінований урок, його структура і значення.....	<i>20</i>
<i>Питання 16</i> Формування уявлень шляхом спостережень та описів.....	<i>21</i>
<i>Питання 17</i> Поняття про методи і методичні прийоми.....	<i>23</i>
<i>Питання 18</i> Загальні принципи формування понять.....	<i>24</i>
<i>Питання 19</i> Структура узагальнюючого уроку.....	<i>25</i>
<i>Питання 20</i> Розповідь, як форма монологічного викладу навчального матеріалу.....	<i>27</i>
<i>Розділ II. Теорія та спеціальна методика виховання дітей з вадами мовлення.....</i>	<i>29</i>
<i>Питання 1</i> Сутність самовиховання у формуванні особистості дитини з вадами мовлення.....	<i>29</i>
<i>Питання 2</i> Зміст форми і методи організації самовиховання дітей з вадами мовлення.....	<i>30</i>
<i>Питання 3</i> Прийоми самонавіювання, які доречно рекомендувати дітям з	

	вадами мовлення.....	31
<i>Питання 4</i>	Метод контролю, умови його ефективного застосування. Метод управління.....	32
<i>Питання 5</i>	Умови ефективності застосування методу переконання у виховній роботі з дітьми з вадами мовлення.....	33
<i>Питання 6</i>	Роль методів формування свідомості як засобу впливу на дітей з вадами мовлення.....	34
<i>Питання 7</i>	Особливості позакласної роботи в допоміжній школі.....	34
<i>Питання 8</i>	Корекційно- виховне значення організації самопідготовки у допоміжній школі.....	35
<i>Питання 9</i>	Специфічні особливості педагогічної праці і пов'язані з ними вимоги до особистості вихователя.....	36
<i>Питання 10</i>	Педагогічні здібності та їх значення для різних напрямків виховної роботи. Індивідуальні особливості педагогів у залежності від переважання певних здібностей.....	37
<i>Питання 11</i>	Особливості процесу виховання та виховної роботи з дітьми у різних типах освітніх закладів.....	38
<i>Питання 12</i>	Формування свідомості вихованців як ефективний засіб педагогічного впливу.....	38
<i>Питання 13</i>	Психофізіологічний і лінгвістичний аспекти проблеми розвитку мови дитини.....	39
<i>Питання 14</i>	Залежність психічного розвитку дитини від розвитку мови.....	41
<i>Питання 15</i>	Загальні риси процесу соціалізації, виховання та завдання виховної роботи.....	42
	<i>Розділ III. Спеціальна методика математики.....</i>	44
<i>Питання 1</i>	Завдання та зміст курсу математики в допоміжній школі.....	44
<i>Питання 2</i>	Вплив математики на корекцію у розумово відсталих дітей психофізичних відхилень.....	44
<i>Питання 3</i>	Основні методи навчання математики в допоміжній школі.....	46
<i>Питання 4</i>	Особливості використання методів навчання на уроках математики в молодших і старших класах допоміжної школі...	46
<i>Питання 5</i>	Форми контролю математичних знань учнів допоміжної школи.....	47
<i>Питання 6</i>	Урок математики в допоміжній школі, його освітні, виховні, корекційно-розвиваючі та практичні завдання.....	48
<i>Питання 7</i>	Позакласна робота з математики в допоміжній школі. Особливості позакласної роботи.....	50
<i>Питання 8</i>	Завдання та зміст пропедевтичного періоду з математики в допоміжній школі.....	51
<i>Питання 9</i>	Особливості оволодіння відсталими дітьми знаннями з наочної геометрії.....	52
<i>Питання 10</i>	Особливості формування у розумово відсталих дітей	

	математичного мислення в процесі розв'язування задач.....	53
<i>Питання 11</i>	Типи арифметичних задач, які розв'язуються учнями протягом всього періоду навчання.....	53
<i>Питання 12</i>	Значення арифметичних задач для розвитку і корекції недоліків психічної діяльності школярів.....	54
<i>Питання 13</i>	Формування у розумово відсталих учнів поняття про табличне множення і ділення в межах 20.....	54
<i>Питання 14</i>	Послідовність формування часових понять у розумово відсталих учнів?.....	55
<i>Питання 15</i>	Місце звичайних дробів у програмі з математики допоміжної школи.....	55
<i>Питання 16</i>	Методика і послідовність вивчення дій множення і ділення багатоцифрових чисел учнями допоміжної школи.....	56
	<i>Розділ IV. Спеціальна методика початкового навчання мови.....</i>	58
<i>Питання 1</i>	Предмет та завдання спеціальної методики мови.	58
<i>Питання 2</i>	Спеціальна методика мови як окрема дидактика.	60
<i>Питання 3</i>	Зв'язок спеціальної методики мови з іншими науками.....	62
<i>Питання 4</i>	Загальне поняття про методи навчання рідної мови.....	63
<i>Питання 5</i>	Класифікація методів навчання та особливості їх застосування у спеціальній школі.....	64
<i>Питання 6</i>	Види документації у спеціальній школі.....	66
<i>Питання 7</i>	Звукова система української мови.....	66
<i>Питання 8</i>	Розкрити суть поняття «розвиток мовлення».....	68
<i>Питання 9</i>	Поняття про грамоту.....	68
<i>Питання 10</i>	Завдання та специфіка навчання грамоти в спеціальній школі. ..	68
<i>Питання 11</i>	Розкрити суть поняття «писемне мовлення».....	69
<i>Питання 12</i>	Методи навчання грамоти.....	70
<i>Питання 13</i>	Зміст та завдання добукварного періоду навчання грамоти.....	71
<i>Питання 14</i>	Основні методи роботи в добукварному періоді навчання грамоти.....	71
<i>Питання 15</i>	Методика роботи над казкою в добукварний період.....	71
<i>Питання 16</i>	Завдання та зміст букварного періоду навчання грамоти.....	72
<i>Питання 17</i>	Робота над реченням в букварному періоді навчання грамоти... ..	72
<i>Питання 18</i>	Розкрити суть понять «звук» та «буква».....	73
<i>Питання 19</i>	Загальна характеристика процесу письма.	73
<i>Питання 20</i>	Методика ознайомлення учнів з новою буквою на уроці письма.	74
	<i>Список використаних джерел .....</i>	76

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ДПШ – допоміжна початкова школа
ДЦП – дитячий церебральний параліч
ЗНМ – загальне недорозвинення мовлення
ЗНР – загальний недорозвиток мовлення
ЗРП – затримка психічного розвитку
ІНП – індивідуальний навчальний план
КРН – корекційної-розвивальне навчання
ООП – особливі освітні потреби
ПМР – порушення мовленнєвого розвитку
ТПМ – тяжкі порушення мовлення
ЦНС – центральна нервова система